

İKTİSADA GİRİŞ I

Yrd. Doç. Dr. Yeşim ALİEFENDİOĞLU

A.Ü. Uygulamalı Bilimler Fakültesi Gayrimenkul Geliştirme ve Yönetimi Bölümü

INTERNATIONAL VALUATION STANDARDS COUNCIL

ÜRETİM MALİYETLERİ

Muhasebe Maliyeti – İktisadi Maliyet Ayrımı

- İktisatçılara göre, fırsat maliyeti anlamına da gelen üretim maliyetleri **iktisadi maliyet** olarak tanımlanmıştır. İktisadi maliyet, açık maliyet ve örtük maliyet toplamına eşittir.

ÜRETİM MALİYETLERİ

- Firma tarafından o firmanın sahibi olmayanlara özel üretime yapılan katkılar neticesinde fiilen yapılan ödemelere **açık maliyet** denilmektedir. Açık maliyetler muhasebe maliyetleri olarak da kullanılmaktadır.

ÜRETİM MALİYETLERİ

- **Örtük maliyet ise** firma tarafından firmanın sahiplerine üretime yapılan katkıları karşılığında yapılması gereken ödemelerdir.
- İktisadi ve muhasebe karlılığı birbirlerinden farklı anlamlara gelmektedir. Muhasebe karı sadece açık maliyetleri maliyet unsuru olarak kabul ederken iktisadi anlamda maliyette örtük maliyetler de işin içine girmektedir.

Muhasebe Karı = Satış Hasılatı – Açık Maliyet

İktisadi Kar = Satış Hasılatı – Tüm Girdilerin Fırsat Maliyetleri

İktisadi Kar = Satış Hasılatı – İktisadi Maliyet

İktisadi Kar = Satış Hasılatı – (Açık Maliyet + Örtük Maliyet)

İktisadi Kar = Muhasebe Karı – Örtük Maliyet

ÜRETİM MALİYETLERİ

- Aşırı kar durumunda iktisadi kar pozitiftir. (muhasebe karı $>$ örtük maliyet) Aşırı Kar = Pozitif İktisadi Kar.
- Normal kar durumunda iktisadi kar sıfırdır. (muhasebe karı = örtük maliyet) Normal Kar = Sıfır İktisadi Kar.

ÜRETİM MALİYETLERİ

- İktisadi kar sıfır olunca ya da başka bir anlamda kar yerine iktisadi zarar söz konusu ise (muhasebe karı < örtük maliyet) **zarar** durumu olarak nitelendirilir: Zarar = Negatif İktisadi Kar.

ÜRETİM MALİYETLERİ

- Kısa dönemde firma dört tür maliyete maruz kalır: **Toplam sabit maliyet, toplam değişken maliyet, kısa dönem toplam maliyet ve kısa dönem marjinal maliyet.**
- Üretim düzeyine bağlı olmayan maliyet **toplam sabit maliyet** olarak adlandırılır.
- Firmanın değişken girdilerden dolayı uğradığı maliyete **toplam değişken maliyet** denir.
- Üretim düzeyinden bağlı olmayan toplam sabit maliyet ile değişken maliyet toplamına, **kısa dönem toplam maliyeti** denilmektedir.

$$\text{SRTC} = \text{TFC} + \text{TVC}$$

ÜRETİM MALİYETLERİ

Kısa Dönem Maliyetler: Ortalama Maliyetler

- Toplam sabit maliyetin çıktı miktarına oranına **ortalama sabit maliyet** denir.

$$AFC = TFC / Q$$

- Değişken maliyetin çıktı miktarına oranına **ortalama değişken maliyet** denilmektedir.

$$AVC = TVC / Q$$